

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 24 kwietnia 2025 r.

Poz. 2352

WOJEWODA LUBELSKI

PN-II.4131.100.2025

Lublin, dnia 23 kwietnia 2025 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

stwierdzające nieważność uchwały Nr IX/83/2025 Rady Gminy Bełżec z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie ustalenia regulaminu targowiska w Bełżcu, w części obejmującej § 2 ust. 1 w brzmieniu: "prawem i" oraz § 6 ust. 2 Regulaminu, stanowiącego załącznik do uchwały.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr IX/83/2025 Rady Gminy Bełżec z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie ustalenia regulaminu targowiska w Bełżcu, w części obejmującej § 2 ust. 1 w brzmieniu: "prawem i" oraz § 6 ust. 2 Regulaminu, stanowiącego załącznik do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Nr IX/83/2025 Rady Gminy Bełżec została doręczona organowi nadzoru w dniu 2 kwietnia 2025 r.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Bełżec wprowadziła regulamin określający zasady korzystania z gminnego targowiska, stanowiący załącznik do uchwały.

W podstawie prawnej uchwały powołano m. in. art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Użyte w powołanym przepisie sformułowanie "zasady i tryb korzystania" zawiera w sobie kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do obiektów i urządzeń użyteczności publicznej norm i zasad prawidłowego postępowania, ustalania obowiązujących reguł i porządku zachowania się. Oznacza to w konsekwencji uprawnienie rady gminy do wprowadzania reguł dotyczących obowiązującego trybu oraz sposobu korzystania i zachowania się podmiotów, które przebywają na tych terenach lub w tych obiektach (por.

m. in. wyroki WSA w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2012r. sygn. IV SA/Po 169/12; WSA we Wrocławiu z dnia 29 stycznia 2014r. sygn. IV SA/Wr 641/13). Należy zatem podkreślić, że zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej – jak sama treść przepisu wskazuje – nie są adresowane do podmiotów nimi zarządzających, lecz do podmiotów korzystających z tych obiektów i urządzeń.

Wyznaczając reguły korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej rada gminy nie ma jednakże niczym nieskrępowanej swobody w tym zakresie. Granice przewidzianej prawem swobody rady w zakresie realizacji normy kompetencyjnej z art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym wyznacza obowiązujący porządek prawny. Zatem zasady ustanowione przez radę gminy nie mogą wkraczać w materię uregulowaną w przepisach aktów wyższego rzędu.

Stanowiąc zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej rada gminy winna treść podejmowanych regulacji dostosować ściśle do zakresu przyznanego jej upoważnienia i przysługujących jej kompetencji, a w razie wątpliwości co do zakresu tego upoważnienia wyjaśniać te wątpliwości przez zastosowanie wykładni zawężającej (por. wyrok NSA z dnia 26 maja 1992 r., sygn. akt SA/Wr 310/92). W przypadku aktów prawa miejscowego przekroczenie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa. Z normatywnego charakteru przedmiotowej uchwały wynika konieczność formułowania zawartych w niej postanowień jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego.

W § 2 ust. 1 Regulaminu Rada postanowiła, iż handel na targowisku jest dozwolony *na zasadach określonych prawem i niniejszym regulaminem*.

W ocenie organu nadzoru powyższe postanowienie uchwały, w zakresie w jakim odsyła do ogólnie wskazanych "zasad określonych prawem" jest pozbawione podstaw prawnych, a także niejasne, nieprecyzyjne i mogące budzić wątpliwości w procesie stosowania uchwały. Obowiązek przestrzegania norm powszechnie obowiązujących wynika już z aktów prawnych je ustanawiających. Trzeba nadmienić, że przytoczone przepisy uchwały nie odsyłają do żadnego konkretnego aktu prawnego, a tym samym nie jest jasne, jakie konkretne obowiązki zostały nałożone na obywateli przez prawodawcę lokalnego, czyli przez radę. O istotnej wadliwości takich regulacji wypowiedział się m. in. WSA w Łodzi w wyroku z dnia 12 czerwca 2024r., sygn. III SA/Łd 150/24.

Zgodnie z orzeczeniem Naczelnego Sądu Administracyjnego (wyrok z dnia 6 czerwca 1995 r., sygn. akt SA/Gd 2949/94, OwSS 1996/3/91) uchwały podejmowane przez organy samorządowe muszą zawierać sformułowania jasne, wyczerpujące, uniemożliwiające stosowanie niedopuszczalnego, sprzecznego z prawem luzu interpretacyjnego. Teza tego orzeczenia będzie miała zastosowanie tym bardziej do aktów prawa miejscowego, które zawierają normy prawa powszechnie obowiązującego na terenie gminy.

Zgodnie z brzmieniem § 6 ust. 2 Regulaminu, stanowiącego załącznik do przedmiotowej uchwały, *upoważnionymi do kontroli przestrzegania niniejszego regulaminu są pracownicy Urzędu Gminy Bełzec na podstawie upoważnienia Wójta Gminy Bełzec*.

W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja nie mieści się w granicach upoważnienia wynikającego z art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym. Na podstawie tego przepisu Radzie nie przysługuje bowiem uprawnienie do decydowania o tym, jaki podmiot ma zarządzać gminnymi obiektami i urządzeniami użyteczności publicznej. Żaden przepis ustawowy nie upoważnia Rady do regulowania tej materii w przedmiotowej uchwale.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679) jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o wyborze sposobu prowadzenia i form gospodarki komunalnej. Oznacza to niewątpliwie, że Rada może jedynie określić sposób i formę prowadzenia gospodarki komunalnej. W żaden natomiast sposób nie można wyprowadzić z przytoczonej normy kompetencyjnej upoważnienia dla Rady do stanowienia w kwestii podmiotu wykonującego to zadanie.

Stosownie do treści art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym, do zadań wójta należy w szczególności gospodarowanie mieniem komunalnym. W konsekwencji należy uznać, że to do kompetencji wójta należy, czy będzie samodzielnie wykonywał ten zarząd, czy też powierzy zadania administratorowi, a także jaki będzie zakres tych zadań i sposób ich realizacji. Nie może on natomiast subdelegować przyznaney mu kompetencji na organ stanowiący. Stąd, zadania związanego z gospodarowaniem mieniem komunalnym nie może przejmować żaden inny podmiot, a także przedmiotowa uchwała nie może określać zarządcy/administradora targowiska (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 30 września 2014 r., sygn. akt III

SA/Wr 476/14, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 września 2007 r., sygn. akt II FSK 1008/06, wyrok WSA w Łodzi z dnia 12 czerwca 2024 r., sygn. akt III SA/Łd 150/24).

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr IX/83/2025 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Bełżec
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Bełżec